

Sygn. akt: I C 85/16

WYROK ZAOCZNY W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 7 czerwca 2016 r.

Sąd Okręgowy w Olsztynie I Wydział Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący:	SSO Rafał Kubicki
Protokolant:	sekr. sądowy Edyta Smolińska-Kasza

po rozpoznaniu w dniu 7 czerwca 2016 r. w Olsztynie na rozprawie

sprawy z powództwa S. Ł. i M. D. Ł.

przeciwko R. P. i E. P.

o pozbawienie tytułu wykonawczego wykonalności

I. oddała powództwo,

II. oddała wniosek powodów o zasądzenie kosztów procesu.

Sędzia R. K.

Sygn. akt IC 85/16

UZASADNIENIE

Powodowie S. A. i M. Ł. (1) wnieśli przeciwko pozwanym R. P. i E. P. o pozbawienie wykonalności tytułu wykonawczego – wyroku Sądu Okręgowego w Olsztynie z 25 czerwca 2013 r. sygn. akt IX Ca 313/13. W uzasadnieniu wskazali, że przeczą, by R. P. pożyczał im 95.000 zł, a choć zostało to orzeczone do zwrotu prawomocnym wyrokiem sądu, ujawniają tę okoliczność teraz, ponieważ nie czują się już z jego strony zagrożeni i uchylili się od skutków prawnych oświadczenia zawartego w par. 3 aktu notarialnego z 6 marca 1999 r. sporządzonego w Kancelarii Notarialnej A. U. w O.. Pozwani nie wzięli udziału w sprawie - nie stawili się na rozprawę, nie składali odpowiedzi na pozew ani wyjaśnień.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Postanowieniem z 26 października 2011 r. (sygn. akt I Co 1040/09) w sprawie egzekucyjnej z wniosku wierzycieli: R. P. i E. P. przeciwko dłużnikom: M. Ł. (2) i S. Ł. Sąd Rejonowy w O. przysądził na rzecz nabywcy R. P. prawo własności nieruchomości gruntowej położonej w O. przy ul. (...) – dalej szczegółowo oznaczonej w postanowieniu, za cenę, którą nabywca uiścił gotówką (pkt I), oraz nakazał dłużnikom, aby wydali nabywcy tę nieruchomość (pkt II).

Wyrokiem z 7 stycznia 2013 r. (sygn. akt I C 1006/12) Sąd Rejonowy w Olsztynie nakazał pozwanym: S. Ł. i M. Ł. (2), aby opuścili, opróżnili

i wydali powodowi R. P. budynek mieszkalny nr (...) położony w O. przy ul. (...) (pkt I), odmówił im przyznania prawa do lokalu socjalnego (pkt II) i zasądził od nich na rzecz powoda kwotę 337 zł tytułem zwrotu kosztów procesu (pkt III). Wyrokiem z 25 czerwca 2013 r. (sygn. akt IX Ca 313/13) Sąd Okręgowy w Olsztynie oddalił apelację pozwanych od ww. wyroku (pkt I) i zasądził od nich na rzecz powoda kwotę 60 zł tytułem zwrotu kosztów procesu za instancję odwoławczą (pkt II).

Postanowieniem z 23 sierpnia 2013 r. sygn. akt IX Ca 313/13 Sąd Okręgowy w O. sprostował w obu ww. wyrokach - jako wynik oczywistej omyłki - imię M. na M..

S. Ł. i M. Ł. (1) podpisali oświadczenie z 27 grudnia 2012r., adresowane do R. P. i E. P., że uchylają się od skutków prawnych (jako złożonego pod wpływem groźby) oświadczenia zawartego w par. 3 aktu notarialnego z 6 marca 1999 r. sporządzonego w Kancelarii Notarialnej A. U. w O., wskazując w nim, że nie otrzymali sumy 95.000 zł tytułem ceny z przedwstępnej umowy sprzedaży.

Sąd zważył co następuje:

Wobec bierności pozwanego Sąd obligatoryjnie wydaje wyrok zaoczny, przyjmując za prawdziwe twierdzenie powoda o okolicznościach faktycznych przytoczonych w pozwie (...), chyba że budzą one uzasadnione wątpliwości albo zostały przytoczone w celu obejścia prawa (art. 339 §2 k.p.c.). Wynika z tego, że wydanie wyroku zaocznego jest obligatoryjne w sytuacji, gdy pozwany (tu pozwani) nie bierze aktywnego udziału w procesie. Norma ta jest jednocześnie odpowiedzią na zastrzeżenia powodów, iż Sąd I instancji w niewystarczającym stopniu nakłaniał stronę pozwaną do mediacji. Otóż pozwanym wysłano przy pierwszym doręczeniu pouczenie o mediacji. Pozwani nie podjęli pism sądowych i procesowych (pisma te pozostawiono w aktach ze skutkiem doręczenia), a ponieważ nie było żadnych przeszkód w przeprowadzeniu rozprawy, trudno mówić o jakimkolwiek przymuszeniu pozwanych do aktywności w procesie i do zawarcia ugody.

Przepisy nie zabraniają wydania wyroku zaocznego o treści oddalającej powództwo. Sformułowanie przepisu: „chyba że budzą one uzasadnione wątpliwości albo zostały przytoczone w celu obejścia prawa” oznacza, nie to że Sąd odstępuje od wyroku zaocznego, lecz to, że opiera się na dowodach przeczących twierdzeniom pozwu lub uznaje, iż stanowisko strony powodowej nie usprawiedliwia w całości lub części jej roszczenia. W takich przypadkach wyrok zaoczny przybliży się w swym charakterze do wyroku zwykłego, ponieważ stroną przegrywającą staje się powód, a zatem zasadniczym środkiem zaskarżenia jest apelacja.

Stan faktyczny dotyczący treści omówionych wyżej orzeczeń wynika z dokumentów urzędowych – ich odpisów dołączonych do akt sprawy I C 1006/12. Są to ponadto fakty znane Sądowi z urzędu. Są to jedyne fakty mające istotne znaczenie dla rozstrzygnięcia.

Nie ma natomiast dla rozstrzygnięcia w tej sprawie żadnego znaczenia to, czy oświadczenie powodów o uchyleniu się od skutków oświadczenia woli było skuteczne i czy w ogóle doszło do adresatów (do pozwu nie dołączono dowodów doręczenia czy choćby nadania przesyłką poleconą).

Wobec prawomocnego przysądzenia własności w postępowaniu egzekucyjnym R. P. stał się właścicielem nieruchomości położonej w O. przy ul. (...). Jego powództwo inicjujące sprawę o sygn. akt I C 1006/12 oparte było na przepisach o ochronie własności. Z uzasadnień wydanych w tamtej sprawie w obu instancjach wyroków wynika, że podstawą prawną orzeczenia eksmisji małżonków Ł. z tej nieruchomości był właśnie art. 222 §1 k.c. Co więcej, Sąd Okręgowy w Olsztynie (jako Sąd II instancji) wskazał wówczas (s. 6 uzasadnienia), że uprawnienia właścicielskie, na jakich oparte są żądania powoda, wywodzą się z prawa rzeczowego i że powoływane przez małżonków Ł. stosunki obligacyjne nie mogą być podstawą oceny zachodzących w ustalonym stanie faktycznym relacji.

Ocena ta pozostaje w pełni aktualna w tym postępowaniu. Skoro bowiem tytuł wykonawczy eksmisyjny oparty został o prawo własności przysługujące R. P., to nie może być podważony powództwem egzekucyjnym opartym na argumentach natury zobowiązaniowej. Nie zachodzi żadna z okoliczności wskazanych w art. 840 §1 k.p.c. (podstawa

prawna rozstrzygnięcia w tej sprawie), a w szczególności nie nastąpiło żadne zdarzenie, wskutek którego zobowiązanie do opróżnienia i wydania nieruchomości wygasło lub nie mogło być egzekwowane. Uchylenie się przez powodów od skutków prawnych oświadczenia woli o przyjęciu sumy 95.000 zł zawartego tytułem ceny w §3 aktu notarialnego – przedwstępnej umowy sprzedaży (odpis k. 125-126), a nawet wykazanie, że nie doszło do otrzymania tej ceny, nie przeczyłyby w żadnym razie prawu własności nieruchomości przysługującemu R. P.. Skoro argumentacja ta nie mogła być uwzględniona w procesie eksmisyjnym, to tym bardziej nie może być uwzględniona w sprawie przeciwegzekucyjnej.

Dlatego Sąd oddalił wnioski powodów o przesłuchanie świadków i stron.

Niezależnie od tego należy wskazać, że powództwo przeciwko E. P. zostało oddalone głównie z uwagi na brak po jej stronie legitymacji biernej, jako że nie była ona powódką (wierzycielem) w sprawie I C 1006/12 i nie dotyczy jej eksmisyjny tytuł wykonawczy.

Mając powyższe na uwadze, na podstawie art. 840 §1 k.c. Sąd oddalił powództwo, a na podstawie art. 98 k.p.c. oddalił wniosek kosztowy powodów (bo przegrali oni proces).

sędzia R. K.